

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**

DIREKTIVA VIJEĆA 2003/96/EZ

od 27. listopada 2003.

o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije

(Tekst značajan za EGP)

(SL L 283, 31.10.2003., str. 51.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva Vijeća 2004/74/EZ od 29. travnja 2004.	L 157	87	30.4.2004.
► <u>M2</u>	Direktiva Vijeća 2004/75/EZ od 29. travnja 2004.	L 157	100	30.4.2004.
► <u>M3</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/552 od 6. travnja 2018.	L 91	27	9.4.2018.

Koju je ispravio:

► **C1** Ispravak, SL L 33, 5.2.2019, str. 37 (2003/96/EZ)

DIREKTIVA VIJEĆA 2003/96/EZ

od 27. listopada 2003.

o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije

(Tekst značajan za EGP)

Članak 1.

Države članice uvode poreze na energente i električnu energiju u skladu s ovom Direktivom.

Članak 2.

1. Za potrebe ove Direktive, pojam „energenti” primjenjuje se na proizvode koji su:

- (a) obuhvaćeni oznakama KN 1507 do 1518 ako su namijenjeni za korištenje kao gorivo za ogrjev ili pogonsko gorivo;
- (b) obuhvaćeni oznakama KN 2701, 2702 i 2704 do 2715;
- (c) obuhvaćeni oznakama KN 2901 i 2902;
- (d) obuhvaćeni oznakom KN 2905 11 00, koji nisu sintetičkog porijekla, ako su namijenjeni za korištenje kao gorivo za ogrjev ili pogonsko gorivo;
- (e) obuhvaćeni oznakom KN 3403;
- (f) obuhvaćeni oznakom KN 3811;
- (g) obuhvaćeni oznakom KN 3817;
- (h) obuhvaćeni oznakom KN ►**M3** 3824 99 86, 3824 99 92 (isključujući pripravke protiv hrđe koji kao aktivne tvari sadržavaju amine, anorganska složena otapala i razrjeđivače za lakove i slične proizvode), 3824 99 93, 3824 99 96 (isključujući pripravke protiv hrđe koji kao aktivne tvari sadržavaju amine, anorganska složena otapala i razrjeđivače za lakove i slične proizvode), 3826 00 10 i 3826 00 90 ◀ ako su namijenjeni za korištenje kao gorivo za ogrjev ili pogonsko gorivo.

2. Ova se Direktiva primjenjuje i na:

električnu energiju obuhvaćenu oznakom KN 2716.

3. Kad su namijenjeni za uporabu, ponudeni na prodaju ili se koriste kao pogonsko gorivo ili gorivo za ogrjev, energenti, osim onih za koje je razina poreza određena u ovoj Direktivi, oporezivat će se prema načinu korištenja, po istoj stopi poreza kao gorivo za ogrjev ili pogonsko gorivo.

Osim proizvoda podložnih naplati poreza koji su navedeni u stavku 1., svi će se proizvodi namijenjeni za uporabu, ponudeni na prodaju, koji se koriste kao pogonsko gorivo ili kao aditiv ili punilo u pogonskim gorivima, oporezivati po stopi za ekvivalentno pogonsko gorivo.

Osim proizvoda podložnih naplati poreza koji su navedeni u stavku 1., svi će se ostali ugljikovodici, osim treseta, koji su namijenjeni za uporabu, ponudeni na prodaju ili se koriste za grijanje, oporezivati po stopi za istovrijedni energent.

▼B

4. Ova se Direktiva ne primjenjuje na:

(a) oporezivanje obujma proizvodnje topline ili oporezivanje proizvoda koji su obuhvaćeni oznakama KN 4401 i 4402;

(b) sljedeće uporabe energenata ili električne energije:

— energenti koji se koriste za druge potrebe, osim kao pogonska goriva ili gorivo za ogrjev,

— dvojno korištenje energenata.

Energent ima dvojno korištenje ako se upotrebljava kao loživo ulje i za druge namjene, osim kao pogonsko gorivo ili loživo ulje. Uporaba energenata za kemijske redukcije i u elektrolitskim i metalurgijskim procesima smatra se kao dvojno korištenje,

— električna energija, koja se prvenstveno koristi u svrhu kemijske redukcije i u elektrolitičkim i metalurgijskim procesima,

— električna energija, kada predstavlja više od 50 % troška proizvoda. „Trošak proizvoda” znači ukupan zbroj kupljenih dobara i usluga, plus troškovi osoblja, plus potrošnja fiksnog kapitala na razini poduzeća, kako je predviđeno u članku 11. Taj trošak se izračunava u prosjeku po jedinici. „Trošak električne energije” znači stvarnu nabavnu vrijednost električne energije ili troškove proizvodnje električne energije, ako se proizvodi u poduzeću,

— mineraloški procesi.

„Mineraloški procesi” znači procesi svrstani u nomenklaturu NACE-a pod oznakom DI 26 „prerada ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda” u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 3037/90 od 9. listopada 1990. o statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici ⁽¹⁾.

Međutim, na te se energente primjenjuje članak 20.

5. Upućivanja na oznake kombinirane nomenklature u ovoj Direktivi odnose se na oznake iz Uredbe Komisije (EZ) br. 2031/2001 od 6. kolovoza 2001. o izmjeni Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi ⁽²⁾.

Odluka o ažuriranju oznaka kombinirane nomenklature za proizvode navedene u ovoj Direktivi donosi se jednom godišnje, u skladu s postupkom predviđenim u članku 27. Takva odluka ne smije dovesti do bilo kakvih promjena najnižih poreznih stopa koje se primjenjuju u ovoj Direktivi ili dodavanja ili izbacivanja bilo kojeg energenta ili električne energije.

⁽¹⁾ SL L 293, 24.10.1990., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 29/2002 (SL L 6, 10.1.2002., str. 3.).

⁽²⁾ SL L 279, 23.10.2001., str. 1.

▼B*Članak 3.*

Upućivanja u Direktivi 92/12/EEZ na „mineralna ulja” i „trošarine”, ako se ta Direktiva primjenjuje na mineralna ulja, tumače se kao da obuhvaćaju sve energente, električnu energiju i sve nacionalne neizravne poreze koji su navedeni u članku 2. i članku 4. stavku 2. ove Direktive.

Članak 4.

1. Razine oporezivanja koje države članice primjenjuju na energetske proizvode i električnu energiju, a koje su navedene u članku 2., ne smiju biti ispod najniže razine oporezivanja propisane ovom Direktivom.

2. Za potrebe ove Direktive, „razina oporezivanja” znači ukupno opterećenje u vezi sa svim neizravnim porezima (osim PDV-a) koji se izračunavaju izravno ili neizravno po količini energenta ili električne energije u trenutku puštanja u slobodnu potrošnju.

Članak 5.

Pod uvjetom da poštuju najniže razine oporezivanja koje su propisane ovom Direktivom i ako su usklađene s pravom Zajednice, države članice mogu uz poreznu kontrolu primjenjivati diferencirane stope poreza u sljedećim slučajevima:

- kad su diferencirane stope izravno povezane s kvalitetom proizvoda,
- kad diferencirane stope izravno ovise o količinskim razinama potrošnje električne energije ili energenta koji se koriste za grijanje,
- za sljedeće uporabe: lokalni javni putnički prijevoz (uključujući taksije), skupljanje otpada, oružane snage i javnu upravu, invalide, sanitetska vozila,
- između korištenja u poslovne i neposlovne svrhe, za energente i električnu energiju, kako je navedeno u člancima 9. i 10.

Članak 6.

Države članice mogu slobodno odobravati oslobođenje od poreza ili snižene razine oporezivanja, kako je propisano ovom Direktivom:

- (a) izravno;
  - (b) putem diferenciranih stopa;
- ili
- (c) povratom cijelog ili dijela naplaćenih poreza.

Članak 7.

1. Od 1. siječnja 2004. i od 1. siječnja 2010., najniže razine poreza koji se primjenjuju na pogonska goriva, određuju se kako je predviđeno u Prilogu I. tablici A.

▼ B

Najkasnije do 1. siječnja 2012. Vijeće će poslije savjetovanja s Europskim parlamentom i na temelju izvješća i prijedloga Komisije jedno-glasno odlučiti o najnižim razinama oporezivanja benzina za sljedeće razdoblje koje počinje od 1. siječnja 2013.

2. Države članice mogu praviti razliku između korištenja plinskog ulja kao pogonskoga goriva u komercijalne i nekomercijalne svrhe, pod uvjetom da se poštuju najniže razine poreza Zajednice i da stopa za komercijalno plinsko ulje koje se koristi kao pogonsko gorivo nije ispod nacionalne razine poreza na snazi 1. siječnja 2003., bez obzira na odstupanja za takvo korištenje predviđeno u ovoj Direktivi.

3. „Komercijalna plinska ulja koja se koriste kao pogonsko gorivo” znači plinsko ulje koje se koristi kao pogonsko gorivo za sljedeće potrebe:

(a) prijevoz roba u najmu ili za račun drugih, ili za vlastiti račun, cestovnim vozilima ili kombinacijama zglobnih vozila koja su namijenjena isključivo za cestovni prijevoz roba s najvećom dopuštenom bruto natovarenom težinom od najmanje 7,5 tona;

▼ C1

(b) prijevoz putnika, bilo redoviti ili povremeni prijevoz, cestovnim vozilima kategorije M2 ili M3, kako je definirano u Direktivi Vijeća 70/156/EEZ od 6. veljače 1970. o usklađivanju prava država članica u vezi s homologacijom tipa motornih vozila i njihovih prikolica ⁽¹⁾.

▼ B

4. Bez obzira na stavak 2., države članice koje uvedu sustav naplata cestarina za cestovna vozila ili kombinacije zglobnih vozila koja su namijenjena isključivo za cestovni prijevoz roba, mogu primjenjivati snižene stope za dizelsko gorivo koje takva vozila koriste, koje su ispod nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2003., ako ukupno porezno opterećenje ostane više manje jednako, pod uvjetom da se poštuju najniže razine poreza Zajednice i da je razina nacionalnog oporezivanja, koja je na snazi 1. siječnja 2003. za plinska ulja, koja se koriste kao pogonsko gorivo, najmanje dva puta viša od najniže razine poreza koji se primjenjuje 1. siječnja 2004.

Članak 8.

1. Od 1. siječnja 2004., bez obzira na članak 7., najniže će razine oporezivanja koje se primjenjuju na proizvode koji se koriste kao pogonsko gorivo za potrebe iz stavka 2., biti utvrđene kako je određeno u Prilogu I. tablici B.

2. Ovaj se članak primjenjuje na sljedeće industrijske i komercijalne namjene:

(a) radove u poljoprivredi, vrtlarstvu, uzgoju riba i u šumarstvu;

(b) nepokretne motore;

(c) pogone i mehanizaciju koja se koristi u niskogradnji i visokogradnji, građevinarstvu i javnim radovima;

(d) vozila namijenjena za korištenje izvan javnih putova ili kojima nije izdana dozvola za uporabu posebno na javnim putovima.

⁽¹⁾ SL L 42, 23.2.1970., str. 1.

▼ B*Članak 9.*

1. Od 1. siječnja 2004. najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na gorivo za ogrjev utvrđuje se kako je navedeno u Prilogu I. tablici C.
2. Države članice koje su 1. siječnja 2003. ovlaštene primjenjivati kontrolnu naknadu za plinska ulja za grijanje mogu nastaviti primjenjivati sniženu stopu od 10 eura na 1 000 litara tog proizvoda. To će se ovlaštenje ukinuti 1. siječnja 2007. ako Vijeće jednoglasno tako odluči na temelju izvješća i preporuke Komisije, ako zapazi da je razina snižene stope preniska, da bi se izbjegli problemi u vezi s narušavanjem trgovine između država članica.

Članak 10.

1. Od 1. siječnja 2004. najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na električnu energiju utvrđuju se kako je navedeno u Prilogu I. tablici C.
2. Iznad najnižih razina oporezivanja koje su navedene u stavku 1. države članice mogu odabrati koju će poreznu osnovicu primjenjivati, pod uvjetom da poštuju Direktivu 92/12/EEZ.

Članak 11.

1. U ovoj Direktivi, „poslovna uporaba” znači korištenje, u skladu sa stavkom 2., od strane nekog poslovnog subjekta (poduzeća) koji samostalno na bilo kojemu mjestu obavlja opskrbu robom i pruža usluge, bez obzira na to u koju svrhu ili na ishod takvih gospodarskih aktivnosti.

Gospodarske aktivnosti obuhvaćaju sve aktivnosti proizvođača, trgovaca ili osoba koje pružaju usluge, uključujući aktivnosti u rudarstvu i poljoprivredi, te stručno djelovanje.

Državne, pokrajinske i lokalne uprave i ostale javnopravne institucije ne smatraju se poslovnim subjektima u smislu djelovanja ili obavljanja poslova kojima se bave kao javne ustanove. Međutim, kad se bave takvim aktivnostima ili poslovanjem, smatrat će se poslovnim subjektima u odnosu na te aktivnosti ili poslovanje ako bi njihovo tretiranje kao neposlovnih subjekata dovelo do značajnog narušavanja konkurencije.

2. U odnosu na ovu Direktivu, poslovnim se subjektom ne može smatrati jedinica manja od dijela poduzeća ili pravnog tijela koje se u organizacijskom smislu sastoji od samostalnog poduzeća, tj. subjekta koji je sposoban samostalno poslovati.

3. Gdje dolazi do mješovite uporabe, oporezivanje se primjenjuje proporcionalno prema svakoj vrsti korištenja, iako je ili poslovno ili neposlovno korištenje beznačajno, ono se može zanemariti.

4. Države članice mogu ograničiti područje primjene snižene razine oporezivanja na poslovnu uporabu.

Članak 12.

1. Države članice mogu nacionalne stope oporezivanja izraziti i u drugim valutama osim onih navedenih u člancima 7. do 10., pod uvjetom da odgovarajuće razine poreza nakon konverzije u te valute nisu ispod najniže razine koja je predviđena u ovoj Direktivi.
2. Za energente navedene u člancima 7., 8. i 9. kojih se razina oporezivanja temelji na sadržaju, sadržaj se mjeri pri temperaturi od 15 °C.

Članak 13.

1. Za države članice koje nisu prihvatile euro, tečaj eura koji se primjenjuje za preračunavanje iznosa poreza u nacionalnu valutu, utvrđuje se jednom godišnje. Stope koje se primjenjuju su one koje su dobivene prvog radnog dana u listopadu i koje su objavljene u *Službenom listu Europske zajednice*, a primjenjuju se od 1. siječnja sljedeće kalendarske godine.
2. Države članice mogu zadržati visinu oporezivanja koja je na snazi u vrijeme godišnjeg usklađivanja, kako je predviđeno stavkom 1., ako preračunavanjem iznosa poreza izraženog u eurima dođe do porasta od manje od 5 % ili 5 eura, ovisno o tome koji je iznos manji, razine oporezivanja izražene u nacionalnoj valuti.

Članak 14.

1. Osim općih odredaba predviđenih u Direktivi 92/12/EEZ o uporaba oporezivih proizvoda kad se ti proizvodi oslobađaju od poreza te ne dovodeći u pitanje ostale odredbe Zajednice, države članice oslobađaju od poreza pod uvjetima koje same predvide kako bi osigurale pravilnu i dosljednu primjenu tih oslobođenja i spriječile svaku utaju, izbjegavanje i zlouporabu, sljedeće:
  - (a) energente i električnu energiju, koji se koriste za proizvodnju električne energije te električnu energiju koja se koristi za održavanje sposobnosti proizvodnje električne energije. Međutim, države članice mogu zbog politike zaštite okoliša te proizvode oporezivati a da se ne pridržavaju najnižih razina poreza predviđenih u ovoj Direktivi. U tom slučaju oporezivanje tih proizvoda neće se uzimati u obzir za potrebe zadovoljavanja najnižih razina oporezivanja električne energije koje su predviđene u članku 10.;
  - (b) energente koji se nabavljaju za korištenje kao gorivo u zračnom prometu, osim za privatne rekreativne letove.

Za potrebe ove Direktive, „privatni rekreativni letovi” znači korištenje zrakoplova od strane vlasnika ili fizičke ili pravne osobe koja se njime koristi najmom ili na neki drugi način za potrebe različite od poslovnih, naročito različite od prijevoza putnika i robe ili usluga uz naknadu, ili za potrebe javnih tijela.

Države članice mogu ograničiti opseg tih oslobođenja na nabave mlaznoga goriva (oznaka KN 2710 19 21);

▼B

- (c) energente koji se isporučuju za uporabu kao gorivo pri plovidbi unutar vodenih putova Zajednice (uključujući ribolov), osim privatnih plovila za rekreaciju, i električnu energiju proizvedenu na plovilu.

Za potrebe ove Direktive „privatna plovila za rekreaciju” znači sva plovila koja koriste njihovi vlasnici, fizičke ili pravne osobe koje se njima koriste najmom ili na neki drugi način, za potrebe različite od poslovnih, naročito različite od prijevoza putnika ili roba ili usluga uz naknadu, ili za potrebe javnih tijela.

2. Države članice mogu ograničiti područje primjene oslobođenja koja su navedena u stavku 1. točkama (b) i (c) na međunarodni promet ili promet unutar Zajednice. Osim toga, kad je država članica sklopila bilateralni sporazum s drugom državom članicom, ona također može ukinuti oslobođenja predviđena u stavku 1. točkama (b) i (c). U takvim slučajevima države članice mogu primijeniti visinu oporezivanja ispod najniže razine poreza koji je predviđen u ovoj Direktivi.

Članak 15.

1. Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe Zajednice, države članice mogu, uz poreznu kontrolu, provoditi potpuna ili djelomična oslobađanja ili sniženja visine oporezivanja na:

- (a) oporezive proizvode koji se koriste uz poreznu kontrolu na području oglednih projekata za tehnološki razvoj ekološki prihvatljivijih proizvoda ili u vezi s gorivima iz obnovljivih izvora;
- (b) električnu energiju:
- koja se dobiva korištenjem sunčane energije, snage vjetra, valova, plime ili iz geotermalnih izvora,
  - iz vodenih izvora proizvedene u hidroelektranama,
  - proizvedene od biomase ili proizvoda od biomase,
  - proizvedene od metana koji se stvara u napuštenim rudnicima ugljena,
  - proizvedene od gorivih ćelija;
- (c) energente i električnu energiju, koji se koriste za kombiniranu proizvodnju topline i snage;
- (d) električnu energiju koja se dobiva pri miješanoj proizvodnji topline i energije, pod uvjetom da su ta postrojenja za proizvodnju ekološki prihvatljiva. Države članice mogu primjenjivati nacionalne definicije za „ekološki prihvatljivu” (ili visokoučinkovitu) miješanu proizvodnju sve dok Vijeće, na temelju izvješća i prijedloga Komisije, jednoglasno ne usvoji zajedničke definicije;
- (e) energente i električnu energiju, koji se koriste za prijevoz robe i putnika vlakom, podzemnom željeznicom, tramvajem ili trolejbusom;

▼B

- (f) energente koji se koriste kao gorivo u plovidbi na unutrašnjim vodenim putovima (uključujući ribarstvo) osim za privatna plovila za rekreaciju, i električnu energiju koja se proizvodi na plovilima;
- (g) prirodni plin u državama članicama u kojima je udio prirodnog plina u krajnjoj potrošnji energije bio 2000. godine manji od 15 %;

Potpuna ili djelomična oslobođenja ili sniženja mogu se primjenjivati za razdoblje od najdulje deset godina od stupanja na snagu ove Direktive ili dok nacionalni udio prirodnog (zemnog) plina ne dostigne 25 % ukupne potrošnje energije, ako se to dogodi prije. Međutim, čim nacionalni udio prirodnog plina dostigne 20 % krajnje potrošnje energije, države članice na koje se to odnosi će primijeniti samo pozitivnu razinu oporezivanja koja će se povećavati na godišnjoj osnovi, s ciljem dostizanja barem najniže stope na kraju gore navedenog razdoblja.

Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske može primjenjivati potpuno ili djelomično oslobođenje ili sniženje za prirodni plin, zasebno za Sjevernu Irsku;

- (h) električnu energiju, prirodni plin, ugljen i čvrsta goriva koja se koriste u kućanstvima i/ili organizacijama, koje dotična država članica priznaje kao dobrotvorne. U slučaju takvih dobrotvornih organizacija, države članice mogu ograničiti oslobođenja ili sniženja na uporabu u neposlovnim aktivnostima. Kod mješovitih korištenja primjenjuje se oporezivanje razmjerno svakoj vrsti korištenja. Ako je korištenje beznačajno, može se tretirati kao nepostojeće.
- (i) prirodni plin i tekući naftni plin (LPG) koji se koriste kao pogonska goriva;
- (j) pogonska goriva koja se koriste u preradi, razvoju, za testiranja i održavanja zračnih letjelica ili brodova;
- (k) pogonska goriva koja se koriste pri jaružanju bagerom na plovnim putovima i u lukama;
- (l) proizvode koji su obuhvaćeni oznakom KN 2705, a koriste se za potrebe grijanja.

2. Države članice također mogu proizvođaču refundirati dio ili cijeli iznos poreza koji potrošači plaćaju na električnu energiju proizvedenu iz proizvoda navedenih u stavku 1. točki (b).

3. Države članice mogu primjenjivati stopu oporezivanja čak i do nule za energente i električnu energiju koji se koriste kod radova u poljoprivredi, vrtlarstvu ili ribogojstvu i šumarstvu.

Na temelju prijedloga Komisije Vijeće prije 1. siječnja 2008. ispituje mogućnost ukidanja primjene nulte stope oporezivanja.

▼B*Članak 16.*

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 5., države članice mogu uz poreznu kontrolu primjenjivati oslobođenje ili sniženu stopu oporezivanja na oporezive proizvode na koje se odnosi članak 2. kad su ti proizvodi proizvedeni od, ili sadrže jedan ili više od sljedećih proizvoda:

- proizvode koji su obuhvaćeni oznakama KN 1507 do 1518,
- proizvode koji su obuhvaćeni oznakama KN ►**M3** 3824 99 55 ◀ i ►**M3** 3824 99 80, 3824 99 85, 3824 99 86, 3824 99 92 (isključujući pripravke protiv hrđe koji kao aktivne tvari sadržavaju amine, anorganska složena otapala i razrjeđivače za lakove i slične proizvode), 3824 99 93, 3824 99 96 (isključujući pripravke protiv hrđe koji kao aktivne tvari sadržavaju amine, anorganska složena otapala i razrjeđivače za lakove i slične proizvode), 3826 00 10 i 3826 00 90 ◀ za njihove sastojke dobivene od biomase,
- proizvode koji su obuhvaćeni oznakama KN 2207 20 00 i 2905 11 00, koji nisu sintetičkog porijekla,
- proizvode proizvedene od biomase, uključujući i proizvode koji su obuhvaćeni oznakama KN 4401 i 4402.

Države članice mogu uz poreznu kontrolu primjenjivati snižene stope i na proizvode podložne porezu na koje se odnosi članak 2, kad takvi proizvodi sadrže vodu (oznaka KN 2201 i ►**M3** 2853 90 10 ◀).

„Biomasa” znači biorazgradive dijelove proizvoda, otpada i poljoprivrednih ostataka (uključujući biljne i životinjske tvari), ostataka u šumarstvu i za šumarstvo vezanih industrijskih grana, kao i biorazgradive dijelove industrijskog i kućnog otpada.

2. Oslobođenje ili sniženje poreza koje proizlazi iz primjene snižene stope predviđene stavkom 1. ne smije biti veće od iznosa poreza koji se plaća na količinu proizvoda navedenih u stavku 1., a koje sadrže proizvodi na koje se ima pravo primijeniti sniženje.

Razine poreza koje države članice primjenjuju na proizvode koji su proizvedeni od, ili koji sadrže proizvode na koje se odnosi stavak 1., mogu biti ispod najnižih razina, kako je navedeno u članku 4.

3. Oslobođenje ili sniženje poreza koje primjenjuju države članice će se prilagođavati, uzimajući u obzir promjene cijena sirovina, radi izbjegavanja pretjeranih nadoknada za dodatne troškove u vezi s proizvodnjom proizvoda navedenih u stavku 1.

4. Do 31. prosinca 2003. države članice mogu oslobađati ili nastaviti s oslobađanjem od poreza proizvoda koji su potpuno, ili gotovo potpuno, napravljeni od proizvoda navedenih u stavku 1.

▼B

5. Oslobodenje ili sniženje predviđeno za proizvode navedene u stavku 1. može se odobravati u okviru višegodišnjeg programa na temelju odgovarajućeg ovlaštenja koje upravno tijelo izdaje gospodarskom subjektu na više od jedne kalendarske godine. Takva se ovlaštenja za oslobodenje ili sniženje smiju primjenjivati za razdoblje od najviše šest uzastopnih godina. To se razdoblje može i obnavljati.

U okviru višegodišnjeg programa koji je neko upravno tijelo odobrilo do 31. prosinca 2012. države članice mogu primjenjivati oslobodenje ili sniženje poreza u skladu sa stavkom 1. i poslije 31. prosinca 2012. sve do okončanja tog višegodišnjeg programa. To se razdoblje ne može produžiti.

6. Ako se od država članica zatraži da u skladu s pravom Zajednice zadovolje pravno obvezujuće obveze i na svoja tržišta stave minimalni udio proizvoda koji su navedeni u stavku 1., prestat će se primjenjivati stavci 1. do 5. od dana kad takve obveze za države članice postanu obvezujuće.

7. Države članice do 31. prosinca 2004., a potom svakih 12 mjeseci, dostavljaju Komisiji plan poreznih sniženja ili oslobodenja koja primjenjuju u skladu s ovim člankom.

8. Najkasnije do 31. prosinca 2009. Komisija obavješćuje Vijeće o poreznim, gospodarskim, poljoprivrednim, energetske, industrijskim i ekološkim aspektima sniženja odobrenih u skladu s ovim člankom.

Članak 17.

1. Pod uvjetom da se najniže razine poreza utvrđene ovom Direktivom poštuju u prosjeku za sva poduzeća, države članice mogu primjenjivati sniženja poreza na potrošnju energenata koji se koriste za grijanje ili za potrebe članka 8. stavka 2. točaka (b) i (c), te na potrošnju električne energije, u sljedećim slučajevima:

(a) za velike potrošače energije

„Poduzeća-veliki potrošači energije” znači poslovnu jedinicu, kako je navedeno u članku 11., u kojoj nabava energenata i električne energije iznosi najmanje 3,0 % vrijednosti proizvodnje ili nacionalni energetske porez koji se naplaćuje iznosi najmanje 0,5 % dodane vrijednosti. U okviru tih definicija države članice mogu primjenjivati i restriktivnija načela, uključujući prodajnu vrijednost, kao i definicije u vezi s procesima i granama.

„Dobava energenata i električne energije” znači stvarnu cijenu energije nabavljene ili proizvedene unutar poduzeća. U to su uključeni samo električna energija, ogrjev i energenti koji se koriste za potrebe grijanja ili za potrebe iz članka 8. stavka 2. točaka (b) i (c). Uključeni su svi porezi, osim PDV-a.

▼B

„Proizvodna vrijednost” znači promet, uključujući dotacije izravno povezane s cijenom proizvoda, plus ili minus promjene zaliha gotovih proizvoda, nedovršenu proizvodnju u toku te robu i usluge nabavljene za preprodaju, minus kupovina robe i usluga za preprodaju.

„Dodana vrijednost” znači ukupan promet koji je podložan PDV-u, uključujući izvozne prodaje umanjeno za ukupne kupovine koje su podložne PDV-u, uključujući sav uvoz.

Državama članicama koje već primjenjuju nacionalne sustave oporezivanja energije u kojima se poduzeća-veliki potrošači energije definiraju prema drugačijim kriterijima, a ne odnosom cijene energije u usporedbi s proizvodnom vrijednošću, odnosno nacionalnim porezom na energiju koji se naplaćuje, u usporedbi s dodanom vrijednosti, odobrava se prijelazno razdoblje do najkasnije 1. siječnja 2007. da se prilagode definiciji koja je navedena u točki (a) prvog podstavka;

- (b) kad se sklapaju sporazumi s tvrtkama ili grupacijama tvrtki, ili kad se primjenjuju sustavi utrživih dozvola ili slične mjere, sve dok su one usmjerene na ciljeve zaštite okoliša ili poboljšanja učinkovitosti energije.

2. Bez obzira na članak 4. stavak 1., države članice mogu primjenjivati razinu poreza sniženu do nule za energente ili električnu energiju, kako je predviđeno u članku 2., ako se njima koriste poduzeća-veliki potrošači energije, kako je predviđeno u stavku 1. ovog članka.

3. Bez obzira na članak 4. stavak 1., države članice mogu primjenjivati razinu oporezivanja sniženu do 50 % najnižih razina predviđenih u ovoj Direktivi za energente ili električnu energiju, kako je utvrđeno u članku 2., kad se koriste u poslovnim jedinicama, kako je utvrđeno u članku 11., a koja nisu veliki potrošači energije, kako je definirano u stavku 1. ovog članka.

4. Poduzeća koja se koriste mogućnostima navedenima u stavicama 2. i 3. sklapat će ugovore, primjenjivati sustave utrživih dozvola ili istovjetne mjere, kako je predviđeno u stavku 1. točki (b). Sporazumima, sustavima utrživih dozvola i sličnim mjerama moraju se postizati istovjetni ciljevi očuvanja okoliša ili poboljšanja učinkovitosti energije u približno jednakoj mjeri kao što bi se postiglo da su se poštivale standardne najniže stope Zajednice.

Članak 18.

1. ►**M1** Odstupajući od odredaba ove Direktive, državama članicama navedenima u Prilogu II. odobrava se da nastave primjenjivati snižene razine oporezivanja ili oslobođenja navedena u tom Prilogu. ◀

Ovisno o prethodnom preispitivanju od strane Vijeća, na temelju prijedloga Komisije, ovo ovlaštenje prestaje vrijediti 31. prosinca 2006. ili na dan kako je navedeno u Prilogu II.

▼B

2. Bez obzira na razdoblja predviđena ►**M1** u stavcima od 3. do 13. ◀ i pod uvjetom da to značajnije ne narušava tržišno natjecanje, odobrava se državama članicama s poteškoćama u primjeni novih najnižih razina oporezivanja prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007., posebno zato da se ne ugrozi stabilnost cijena.

3. Kraljevina Španjolska može primijeniti prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati specijalnu sniženu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to nema za posljedicu porez ispod EUR 287 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, pod uvjetom da to nema posljedicu porez niži od EUR 302 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010. Specijalna snižena stopa za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo također se može do 1. siječnja 2012. primjenjivati i na taksije. U odnosu na članak 7. stavak 3. točku (a), ona može primjenjivati do 1. siječnja 2008. najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od najmanje 3,5 tona za definiciju komercijalne uporabe.

4. Republika Austrija može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati specijalnu sniženu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 287 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010.

5. Kraljevina Belgija može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati specijalnu sniženu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 287 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010.

▼B

6. Veliko Vojvodstvo Luksemburg može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2009. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskog ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati specijalnu sniženu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 272 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010.

7. Portugalska Republika može primjenjivati niže razine oporezivanja na energente i električnu energiju koji se troše u autonomnim područjima Azora i Madeire od najnižih razina oporezivanja kako je predviđeno u ovoj Direktivi, kako bi se nadoknadili troškovi prijevoza nastali zbog otočne i raspršene prirode ovog područja.

Portugalska Republika može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2009. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da postigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati diferenciranu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 272 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010. Diferencirana stopa za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo može se također do 1. siječnja 2012. primjenjivati i na taksije. U odnosu na članak 7. stavak 3. točku (a), ona može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od najmanje 3,5 tona za definiciju komercijalne uporabe.

Portugalska Republika može primjenjivati potpuna ili djelomična oslobođenja od oporezivanja električne energije do 1. siječnja 2010.

8. Helenska Republika može primjenjivati razine oporezivanja do EUR 22 na 1 000 l ispod najnižih stopa koje su predviđene u ovoj Direktivi, na plinsko ulje koje se koristi kao pogonsko gorivo i na benzin, a troši u departmanima Lezbos, Hios, Samos, Dodekanskom otočju i Cikladima i na sljedećim otocima u Egejskome moru: Thasos, Sjeverni Sporadi, Samothraka i Skiros.

Helenska Republika može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2010. za preuređivanje svojega sustava postojećega oporezivanja električne energije po proizvodnji u sustav oporezivanja po potrošnji te da postigne novu najnižu razinu poreza na benzin.

▼B

Helenska Republika može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2010. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, na novu najnižu razinu od EUR 302 na 1 000 l, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati diferenciranu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 264 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1 000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010. Diferencirana stopa za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, može se do 1. siječnja 2012. također primjenjivati i na taksije. U odnosu na članak 7. stavak 3. točku (a) ona može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od najmanje 3,5 tona za definiciju komercijalne uporabe.

9. Irska može primjenjivati potpuna ili djelomična oslobođenja ili sniženja oporezivanja električne energije do 1. siječnja 2008.

10. Francuska Republika može do 1. siječnja 2009. primjenjivati potpuna ili djelomična oslobođenja ili sniženja poreza za energente i električnu energiju koju koriste državna, regionalna i lokalna vladina tijela ili druge javnopravne institucije kad se bave aktivnostima ili poslovanjem u okviru obavljanja dužnosti javne vlasti.

Francuska Republika može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2009. za prilagodbu sadašnjeg sustava oporezivanja električne energije odredbama predviđenima u ovoj Direktivi. U tom razdoblju treba uzimati u obzir ukupnu prosječnu razinu sadašnjeg lokalnog oporezivanja električne energije kad se procjenjuje poštuju li se najniže stope predviđene u ovoj Direktivi.

11. Talijanska Republika može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od najmanje 3,5 tona za definiciju komercijalne uporabe, kako je utvrđeno člankom 7. stavkom 3. točkom (a).

12. Savezna Republika Njemačka može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od 12 tona za definiciju komercijalne uporabe, kako je utvrđeno člankom 7. stavkom 3. točkom (a).

13. Kraljevina Nizozemska može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od 12 tona za definiciju komercijalne uporabe, kako je utvrđeno člankom 7. stavkom 3. točkom (a).

▼B

14. Za vrijeme utvrđenih prijelaznih razdoblja, države članice će progresivno smanjivati svoje nesklade s novim najnižim razinama oporezivanja. Međutim, kad razlika između nacionalne razine i najniže razine ne prelazi 3 % od te najniže razine, države članice na koje se to odnosi mogu pričekati kraj toga razdoblja za prilagodbu svoje nacionalne razine.

▼M1*Članak 18.a*

1. Odstupajući od odredaba ove Direktive, državama članicama navedenima u Prilogu III. odobrava se da nastave primjenjivati snižene razine oporezivanja ili oslobođenja navedena u tom Prilogu.

Po prethodnom preispitivanju od strane Vijeća, ovo odobrenje na prijedlog Komisije prestaje važiti 31. prosinca 2006. ili na dan naveden u Prilogu III.

2. Neovisno o razdobljima utvrđenima u stavcima od 3. do 11. i pod uvjetom da to značajno ne narušava tržišno natjecanje, državama članicama s teškoćama u provedbi novih najnižih razina oporezivanja dozvoljava se prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007., posebno kako bi se izbjeglo ugrožavanje stabilnosti cijena.

3. Republika Češka može u cijelosti ili djelomično primjenjivati oslobođenja ili snižene razine oporezivanja električne energije, čvrstih goriva i prirodnog plina do 1. siječnja 2008.

4. Republika Estonija može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja plinskog ulja koje se upotrebljava kao pogonsko gorivo s novom najnižom razinom od 330 EUR za 1 000 l. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja plinskog ulja koje se upotrebljava kao pogonsko gorivo ne smije biti manja od 245 EUR za 1 000 l.

Republika Estonija može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja bezolovnog benzina koji se upotrebljava kao pogonsko gorivo s novom najnižom razinom od 359 EUR za 1 000 l. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja bezolovnog benzina koji se upotrebljava kao pogonsko gorivo ne smije biti manja od 287 EUR za 1 000 l.

Republika Estonija može primjenjivati potpuno oslobođenje od oporezivanja nafte iz škrljevca do 1. siječnja 2009. Nadalje, do 1. siječnja 2013. može primjenjivati sniženu stopu oporezivanja nafte iz škrljevca pod uvjetom da to ne rezultira oporezivanjem ispod 50 % odgovarajuće najniže stope Zajednice počevši od 1. siječnja 2011.

▼ M1

Republika Estonija može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja nafte iz škriļjevca koji se upotrebljava za komunalno grijanje s najnižom razinom oporezivanja.

Republika Estonija može prijelazno razdoblje primijeniti do 1. siječnja 2010. za pretvorbu svojeg sadašnjeg sustava oporezivanja ulazne električne energije u sustav oporezivanja izlazne električne energije.

5. Republika Latvija može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2011. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja plinskog ulja i kerozina koji se upotrebljavaju kao goriva s novom najnižom razinom od 302 EUR za 1 000 l koja do 1. siječnja 2013. mora dostići 330 EUR. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja plinskog ulja i kerozina ne smije biti manja od 245 EUR za 1 000 l, a od 1. siječnja 2008. ne smije biti manja od 274 EUR za 1 000 l.

Republika Latvija može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2011. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja bezolovnog benzina koji se upotrebljava kao pogonsko gorivo s novom najnižom razinom od 359 EUR za 1 000 l. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja bezolovnog benzina ne smije biti manja od 287 EUR za 1 000 l, a od 1. siječnja 2008. ne smije biti manja od 323 EUR za 1 000 l.

Republika Latvija može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja teškoga loživog ulja koje se upotrebljava za komunalno grijanje s najnižom razinom oporezivanja.

Republika Latvija može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja električne energije s odgovarajućim najnižim razinama oporezivanja. Međutim, od 1. siječnja 2007. razina oporezivanja električne energije ne smije biti manja od 50 % odgovarajućih razina oporezivanja Zajednice.

Republika Latvija može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2009. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja ugljena i koksa s odgovarajućim najnižim razinama oporezivanja. Međutim, od 1. siječnja 2007. razina oporezivanja ugljena i koksa ne smije biti manja od 50 % odgovarajućih razina oporezivanja Zajednice.

6. Republika Litva može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2011. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja plinskog ulja i kerozina koji se upotrebljavaju kao pogonsko gorivo, s novom najnižom razinom od 302 EUR za 1 000 l koja do 1. siječnja 2013. mora dostići 330 EUR. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja plinskog ulja i kerozina ne smije biti manja od 245 EUR za 1 000 l, a od 1. siječnja 2008. ne smije biti manja od 274 EUR za 1 000 l.

▼ M1

Republika Litva može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2011. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja bezolovnog benzina koji se upotrebljava kao pogonsko gorivo s novom najnižom razinom od 359 EUR za 1 000 l. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja bezolovnog benzina ne smije biti manja od 287 EUR za 1 000 l, a od 1. siječnja 2008. ne smije biti manja od 323 EUR za 1 000 l.

7. Republika Mađarska može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja električne energije, prirodnog plina, ugljena i koksa koji se upotrebljavaju za komunalno grijanje, s odgovarajućim najnižim razinama oporezivanja.

8. Republika Malta može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja električne energije. Međutim, od 1. siječnja 2007. razine oporezivanja električne energije ne smiju biti manje od 50 % odgovarajućih razina oporezivanja Zajednice.

Republika Malta može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja plinskog ulja i kerozina koji se upotrebljavaju kao pogonsko gorivo s najnižom razinom od 330 EUR za 1 000 l. Međutim, od 1. svibnja 2004. razine oporezivanja plinskog ulja i kerozina koji se upotrebljavaju kao pogonsko gorivo ne smiju biti manje od 245 EUR za 1 000 l.

Republika Malta može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja bezolovnog i olovnog benzina koji se upotrebljavaju kao pogonsko gorivo s odgovarajućim najnižim razinama. Međutim, od 1. svibnja 2004. razine oporezivanja bezolovnog i olovnog benzina ne smiju biti manje od 287 EUR odnosno 337 EUR za 1 000 l.

Republika Malta može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja prirodnog plina koji se upotrebljava kao gorivo za ogrjev s odgovarajućim najnižim razinama oporezivanja. Međutim, od 1. siječnja 2007. stvarne porezne stope na prirodni plin ne smiju biti manje od 50 % odgovarajućih najnižih stopa Zajednice.

Republika Malta može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2009. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja čvrstoga goriva s odgovarajućim najnižim razinama oporezivanja. Međutim, od 1. siječnja 2007. stvarne porezne stope koje se primjenjuju na predmetne energente ne smiju biti manje od 50 % odgovarajućih stopa Zajednice.

▼ M1

9. Republika Poljska može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2009. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja bezolovnog benzina koji se upotrebljava kao pogonsko gorivo s odgovarajućom najnižom razinom od 359 EUR za 1 000 l. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja bezolovnog benzina ne smije biti manja od 287 EUR.

Republika Poljska može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja plinskog ulja koje se upotrebljava kao pogonsko gorivo s novom najnižom razinom od 302 EUR za 1 000 l i do 1. siječnja 2012. mora dosegnuti 330 EUR. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja plinskog ulja ne smije biti manja od 245 EUR za 1 000 l, a od 1. siječnja 2008. ne smije biti manja od 274 EUR za 1 000 l.

Republika Poljska može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2008. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja teškog loživog ulja s novom najnižom razinom od 15 EUR za 1 000 kg. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja teškog loživog ulja ne smije biti manja od 13 EUR za 1 000 kg.

Republika Poljska može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2012. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja ugljena i koksa koji se upotrebljavaju za komunalno grijanje s odgovarajućom najnižom razinom oporezivanja.

Republika Poljska može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2012. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja ugljena i koksa koji se upotrebljavaju za grijanje, osim komunalnoga grijanja, s odgovarajućim najnižim razinama oporezivanja.

Republika Poljska može do 1. siječnja 2008. primjenjivati potpuna ili djelomična oslobođenja ili sniženja za plinsko ulje koje se upotrebljava za grijanje škola, dječjih vrtića i drugih komunalnih službi za djelatnosti ili poslove kojima se oni bave kao javna tijela.

Republika Poljska može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2006. za prilagođavanje sustava oporezivanja električne energije okviru Zajednice.

10. Republika Slovenija može, uz fiskalni nadzor, primjenjivati potpuno ili djelomično oslobođenje ili sniženje razine oporezivanja prirodnog plina. Potpuno ili djelomično oslobođenje ili sniženje se može primjenjivati do svibnja 2014. ili dok nacionalni udio prirodnog plina u finalnoj energetskej potrošnji ne dostigne 25 %, koji god se stekne ranije. Međutim, čim nacionalni udio prirodnog plina u finalnoj energetskej potrošnji dosegne 20 %, primijenit će pozitivnu razinu oporezivanja koja će se uvećavati na godišnjoj osnovi kako bi dostigla barem najnižu stopu na kraju gore navedenog razdoblja.

▼ M1

11. Slovačka Republika može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2010. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja električne energije i prirodnog plina koji se upotrebljavaju kao gorivo za grijanje, s odgovarajućim najnižim razinama oporezivanja. Međutim, od 1. siječnja 2007. razina oporezivanja električne energije i prirodnog plina koji se upotrebljavaju kao gorivo za grijanje ne smije biti manja od 50 % odgovarajućih najnižih stopa Zajednice.

Slovačka Republika može prijelazno razdoblje primjenjivati do 1. siječnja 2009. za usklađivanje nacionalne razine oporezivanja čvrstih goriva s odgovarajućim najnižim razinama oporezivanja. Međutim, od 1. siječnja 2007. razina oporezivanja čvrstih goriva ne smije biti manja od 50 % odgovarajućih najnižih stopa Zajednice.

12. Unutar utvrđenih prijelaznih razdoblja, države članice će postupno smanjivati svoje odgovarajuće razlike u odnosu na nove najniže razine oporezivanja. Međutim, ako razlika između nacionalne razine i najniže razine ne prelazi 3 % te najniže razine, odnosno države članice mogu čekati kraj razdoblja za usklađivanje nacionalne razine.

▼ M2*Članak 18b.*

1. Neovisno o razdobljima predviđenim stavkom 2., i pod uvjetom da to značajno ne narušava tržišno natjecanje, državama se članicama s teškoćama u provedbi najnižih razina oporezivanja dozvoljava prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007., posebno kako bi se izbjeglo ugrožavanje stabilnosti cijena.

2. Republika Cipar može primijeniti prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2008. kako bi uskladila nacionalne razine oporezivanja plinskog ulja i kerozina koji se upotrebljavaju kao pogonsko gorivo s novom najnižom razinom od 302 eura za 1 000 l, te dostigla 330 eura do 1. siječnja 2010. Međutim, od 1. svibnja 2004. razina oporezivanja plinskog ulja i kerozina koji se upotrebljavaju kao pogonsko gorivo ne smije biti niža od 245 eura za 1 000 l.

Republika Cipar može prijelazno razdoblje primijeniti do 1. siječnja 2010. kako bi uskladila razinu oporezivanja bezolovnog benzina koji se upotrebljava kao pogonsko gorivo s novom najnižom razinom od 359 eura za 1 000 l. Međutim, počevši od 1. svibnja 2004., razina oporezivanja bezolovnog benzina ne smije biti niža od 287 eura za 1 000 l.

3. Unutar utvrđenog prijelaznog razdoblja, države članice postupno smanjuju svoje razlike u odnosu na nove najniže razine oporezivanja. Međutim, ako razlika između nacionalne razine i najniže razine ne premašuje 3 % te najniže razine, odnosno države članice mogu čekati kraj razdoblja za usklađivanje nacionalne razine.

▼B*Članak 19.*

1. Dodatno odredbama u prethodnim člancima, posebno člancima 5., 15. i 17., djelujući jednoglasno na prijedlog Komisije, Vijeće može ovlastiti bilo koju državu članicu da uvede daljnja oslobođenja ili sniženja radi provođenja pojedinih politika.

Država članica koja želi uvesti takve mjere o tome obavješćuje Komisiju te dostavlja Komisiji sve relevantne i potrebne podatke.

Komisija preispituje zahtjev uzimajući u obzir, između ostalog, i ispravno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, potrebu osiguranja pravednog natjecanja, kao i aspekte politike Zajednice u vezi sa zdravstvom, okolišem, energetikom i prometom.

U roku od tri mjeseca od prijma relevantnih i potrebnih podataka Komisija će predložiti Vijeću izdavanje ovlasti za takve mjere ili će alternativno obavijestiti Vijeće o razlozima zašto nije predložila davanje ovlaštenja za takve mjere.

2. Ovlasti navedene u stavku 1. odobravaju se na rok od najdulje 6 godina, s mogućnošću obnavljanja u skladu s postupkom koji je predviđen u stavku 1.

3. Ako Komisija smatra da oslobođenja ili sniženja predviđena u stavku 1. više nisu održiva, posebno u vezi s pravednim tržišnim natjecanjem ili zbog narušavanja funkcioniranja unutarnjeg tržišta, ili u vezi s politikom Zajednice na području zdravstva, zaštite okoliša, energetike i prometa, ona će podnijeti Vijeću odgovarajuće prijedloge. Vijeće donosi jednoglasne odluke o tim prijedlozima.

Članak 20.

1. Samo sljedeći energenti podložni su odredbama o nadzoru i kretanju Direktive 92/12/EEZ:

- (a) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 1507 do 1518 ako su namijenjeni za ogrjev ili motorno gorivo;
- (b) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2707 10, 2707 20, 2707 30 i 2707 50;
- (c) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN ►**M3** od 2710 12 do 2710 19 68 i od 2710 20 do 2710 20 39 i 2710 20 90 (samo za proizvode od kojih se manje od 90 % vol. (uključujući gubitke) destilira na temperaturi od 210 °C i najmanje 65 % vol. (uključujući gubitke) destilira na temperaturi od 250 °C po ISO 3405 metodi (ekvivalent ASTM D 86 metoda)) ◀. Međutim, za proizvode obuhvaćene oznakama KN ►**M3** 2710 12 21 ◀, ►**M3** 2710 12 25 ◀ i ►**M3** 2710 19 29 i 2710 20 90 (samo za proizvode od kojih se manje od 90 % vol. (uključujući gubitke) destilira na temperaturi od 210 °C i najmanje 65 % vol. (uključujući gubitke) destilira na temperaturi od 250 °C po ISO 3405 metodi (ekvivalent ASTM D 86 metoda)) ◀ odredbe o nadzoru i kretanju primjenjuju se samo na komercijalni prijevoz u rasutom stanju;
- (d) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2711 (osim 2711 11, 2711 21 i 2711 29);
- (e) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2901 10;

▼B

- (f) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2902 20, 2902 30, 2902 41, 2902 42, 2902 43 i 2902 44;
- (g) proizvodi obuhvaćeni oznakom KN 2905 11 00 koji nisu sintetičkog porijekla, a namijenjeni su za ogrjev ili pogonsko gorivo;
- (h) proizvodi obuhvaćeni oznakom KN ►**M3** 3824 99 86, 3824 99 92 (isključujući pripravke protiv hrđe koji kao aktivne tvari sadržavaju amine, anorganska složena otapala i razrjeđivače za lakove i slične proizvode), 3824 99 93, 3824 99 96 (isključujući pripravke protiv hrđe koji kao aktivne tvari sadržavaju amine, anorganska složena otapala i razrjeđivače za lakove i slične proizvode), 3826 00 10 i 3826 00 90 ◀ ako su namijenjeni kao ogrjev ili pogonsko gorivo.

2. Ako država članica utvrdi da se i drugi energenti, osim onih navedenih u stavku 1., namjenjuju korištenju, nude na prodaju ili se koriste kao ogrjev, pogonsko gorivo ili na neki drugi način daju povoda za utaje, izbjegavanja ili zloporabe, ona će o tome odmah obavijestiti Komisiju. Ta odredba vrijedi i za električnu energiju. Komisija će o tome prenijeti obavijest ostalim državama članicama u roku od mjesec dana od primitka. Odluka trebaju li proizvodi u pitanju postati podložni odredbama o kontroli i prijevozu iz Direktive 92/12/EEZ donosi se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 27. stavku 2.

3. Države članice mogu u skladu s bilateralnim sporazumima izostaviti neke ili sve mjere kontrole predviđene Direktivom 92/12/EEZ u odnosu na neke ili sve proizvode koji su navedeni u stavku 1. ako nisu obuhvaćeni člancima 7. do 9. ove Direktive. Takvi sporazumi neće imati utjecaja na ostale države članice koje u njima nisu stranka. Svi takvi bilateralni sporazumi moraju se prijaviti Komisiji koja o tom obavješćuje ostale države članice.

Članak 21.

1. Osim općih odredaba kojima se utvrđuje činjenično stanje oporezivosti i odredbe o naplati, predviđene u Direktivi 92/12/EEZ, iznos poreza na energente postaje plativ kad dođe do jednog od činjeničnih stanja oporezivosti, koja su navedena u članku 2. stavku 3.

2. Za potrebe ove Direktive smatra se da pojam „proizvodnja” u članku 4. stavku (c) i članku 5. stavku 1. Direktive 92/12/EEZ uključuje i „ekstrakciju”, prema potrebi.

3. Potrošnja energenata na poslovnom prostoru nekog poduzeća za proizvodnju energenata ne smatra se činjeničnim stanjem oporezivosti kojim nastaje obveza plaćanja poreza ako se potrošnja sastoji od energenata koji su proizvedeni unutar poslovnoga prostora poduzeća. Države članice mogu smatrati i potrošnju električne energije ili ostalih energenata koji nisu proizvedeni unutar poslovnoga prostora takvog poduzeća te potrošnju energenata i električne energije unutar poslovnoga prostora poduzeća za proizvodnju goriva koja se koriste za proizvodnju električne energije, kao činjenično stanje oporezivosti, kad se ne naplaćuje porez. Kad je to potrošnja za potrebe koje nisu u vezi s proizvodnjom energenata, a pogotovo ako se koriste za pogon vozila, to se smatra oporezivim slučajem koji je razlogom naplate poreza.

▼ B

4. Države članice mogu također predvidjeti da energenti i električna energija postaju podložni plaćanju poreza kad se utvrdi da se ne zadovoljavaju, ili više ne zadovoljavaju, uvjeti krajnje uporabe utvrđeni nacionalnim pravilima za potrebe sniženja razine ili oslobođenja od poreza.

5. Za potrebe primjene članka 5. i 6. Direktive 92/12/EEZ, električna energija i prirodni plin podložni su porezu koji postaje plativ u trenutku isporuke od strane distributera ili preprodavača. Ako se isporuča za potrošnju obavlja u državi članici u kojoj distributer ili preprodavač nemaju sjedište, porez države članice isporuke plaća poduzeće koje mora biti registrirano u državi članici isporuke. Porez se u svim slučajevima tereti i naplaćuje u skladu s postupkom koji utvrđuje svaka pojedina država članica.

Bez obzira na prvi podstavak, države članice imaju pravo odrediti kad nastaje činjenično stanje oporezivosti kad njihovi plinovodi nisu povezani s onima drugih država članica.

Subjekt koji proizvodi električnu energiju za vlastitu uporabu smatra se distributerom. Bez obzira na članak 14. stavak 1. točku (a), države članice mogu osloboditi od poreza male proizvođače električne energije pod uvjetom da oporezuju energente koji se koriste za proizvodnju te električne energije.

Za potrebe primjene članka 5. i 6. Direktive 92/12/EEZ, ugljen, koks i lignit postaju podložni oporezivanju i naplati poreza u trenutku kad ih isporučuju poduzeća, koja u tu svrhu moraju biti registrirana pri relevantnim državnim tijelima. Ta državna tijela mogu dozvoliti proizvođaču, trgovcu, uvozniku ili poreznom zastupniku da preuzme porezne obveze registriranog poduzeća. Porez se tereti i naplaćuje u skladu s postupkom koji utvrđuje svaka pojedina država članica.

6. Države članice ne moraju tretirati kao „proizvodnju energenta“:

(a) radne procese pri kojima se slučajno dobivaju manje količine energije;

(b) radne procese pri kojima korisnik energenta omogućuje njegovu ponovnu uporabu u svom vlastitom poduzeću, pod uvjetom da iznos poreza koji je već plaćen za takav proizvod nije niži od poreza koji bi bio plativ da je ponovno upotrijebljeni energent opet podložan oporezivanju;

(c) postupak koji se sastoji od miješanja energenata s drugim energentima ili drugim materijalima izvan proizvodnih pogona ili skladišta neoporezovane robe uz uvjet da:

i. je prethodno već plaćen porez na pojedine sastavne dijelove; i

▼ B

- ii. da plaćeni iznos nije ispod iznosa poreza koji bi bio plativ na mješavinu.

Uvjet pod kojim se ne primjenjuje podtočka i. je kad je mješavina oslobođena oporezivanja zbog specifične uporabe.

Članak 22.

Pri promjeni poreznih stopa, zalihe energenata koje su već puštene u slobodnu potrošnju, mogu biti predmetom povećanja ili smanjenja poreza.

Članak 23.

Države članice mogu refundirati iznose poreza već plaćene na zagađene ili slučajno pomiješane energente koji su vraćeni u skladište neoporezovane robe radi recikliranja.

Članak 24.

1. Energenti pušteni u slobodnu potrošnju u jednoj državi članici, a nalaze se u standardnim spremnicima komercijalnih vozila i namijenjeni su za korištenje kao gorivo u tim istim vozilima, kao i oni u specijalnim spremnicima namijenjeni za održavanje, za vrijeme prijevoza, rada sustava koji je opremljen tim istim spremnicima, oslobođeni su trošarine u drugim državama članicama.

2. Za potrebe ovog članka,

„standardni spremnik” znači:

- spremnik koji proizvođač ugrađuje u sva motorna vozila istoga tipa kao dotično vozilo, čija trajna ugradnja omogućuje da se gorivo izravno koristi kao pogonsko gorivo i, prema potrebi, za rad sustava hlađenja ili drugih sustava za vrijeme prijevoza. Plinski spremnici ugrađeni u motorna vozila namijenjeni za izravnu uporabu plina kao goriva i spremnici ugrađeni u ostale sustave, kojima vozilo može biti opremljeno, također se smatraju standardnim spremnicima,
- spremnici koje proizvođač čvrsto ugrađuje u sve kontejnere istoga tipa kao dotični kontejneri i čija trajna ugradnja omogućuje da se gorivo izravno koristi za rad sustava hlađenja ili drugih sustava za vrijeme prijevoza, kojima su opremljeni specijalni kontejneri.

„Specijalni kontejner” znači svaki uređaj opremljen specijalno namijenjenom napravom za sustav hlađenja, dovoda kisika, sustav toplinske izolacije ili druge sustave.

Članak 25.

1. Države članice obavješćuju Komisiju o razinama oporezivanja koje primjenjuju na proizvode navedene u članku 2., 1. siječnja svake godine i poslije svake promjene nacionalnog prava.

▼B

2. Ako su razine oporezivanja koje države članice primjenjuju izražene u drugim mjernim jedinicama od onih koje su navedene za svaki proizvod u člancima 7. do 10., države članice će obavijestiti o odgovarajućim razinama oporezivanja poslije njihove konverzije u te jedinice.

Članak 26.

1. Države članice obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetima u skladu sa člankom 5., člankom 14. stavkom 2. te člancima 15. i 17.

2. Mjere kao što su oslobođenje od poreza, smanjenje poreza, diferencirani porez i povrati poreza u smislu ove Direktive mogu biti državna subvencija i u tim slučajevima moraju se dojaviti Komisiji u skladu sa člankom 88. stavkom 3. Ugovora.

Informacije dostavljene Komisiji na temelju ove Direktive ne oslobađaju države članice od obveze obavješćivanja u skladu sa člankom 88. stavkom 3. Ugovora.

3. Obveza obavješćivanja Komisije u skladu sa člankom 1. o mjerama poduzetima u skladu sa člankom 5. ne oslobađa države članice od obaveza obavješćivanja u skladu s Direktivom 83/189/EEZ.

Članak 27.

1. Komisiji pomaže Odbor za trošarine uspostavljen člankom 24. stavkom 1. Direktive 92/12/EEZ.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ.

Razdoblje propisano člankom 5. stavkom 6. Odluke 1999/468/EZ iznosi tri mjeseca.

3. Odbor donosi svoj poslovnik.

Članak 28.

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 31. prosinca 2003. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. One primjenjuju te odredbe od 1. siječnja 2004., osim odredaba utvrđenih člankom 16. i člankom 18. stavkom 1., koje države članice mogu primjenjivati od 1. siječnja 2003.

3. Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

▼ B

4. Države članice Komisiju dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnoga prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 29.

Na temelju izvještaja i, prema potrebi, prijedloga Komisije Vijeće povremeno preispituje oslobođenja i sniženja, kao i najniže razine oporezivanja predviđene ovom Direktivom, te djelujući jednoglasno, poslije konzultacija s Europskim parlamentom, donosi potrebne mjere. Izvještaj Komisije i razmatranje Vijeća vodi računa o pravilnom funkcioniranju unutarnjega tržišta, stvarnoj vrijednosti stopa poreza i općim ciljevima Ugovora.

Članak 30.

Neovisno o članku 28. stavku 2., direktive 92/81/EEZ i 92/82/EEZ stavljaju se izvan snage od 31. prosinca 2003.

▼ M2

Upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.

▼ B*Članak 31.*

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 32.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

PRILOG I.

Tablica A. — Najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na pogonska goriva

	1. siječnja 2004.	1. siječnja 2010.
Olovni benzin (u eurima za 1 000 l) oznake KN ► M3 2710 12 31 ◄, ► M3 2710 12 51 ◄ i ► M3 2710 12 59 ◄	421	421
Bezolovni benzin (u eurima za 1 000 l) oznake KN ► M3 2710 12 31 ◄, ► M3 2710 12 41 ◄, ► M3 2710 12 45 ◄ i ► M3 2710 12 49 ◄	359	359
Plinsko ulje (u eurima za 1 000 l) oznake KN ► M3 od 2710 19 43 do 2710 19 48 i od 2710 20 11 do 2710 20 19 ◄	302	330
Kerozin (u eurima za 1 000 l) oznake KN 2710 19 21 i 2710 19 25	302	330
LPG – tekući naftni plin (u eurima za 1 000 kg) oznake KN 2711 12 11 do 2711 19 00	125	125
Prirodni plin (u eurima za gigadžul bruto toplinske vrijednosti) oznake KN 2711 11 00 i 2711 21 00	2,6	2,6

Tablica B. — Najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na pogonska goriva koja se koriste za potrebe predviđene u članku 8. stavku 2.

Plinsko ulje (u eurima za 1 000 l) oznake KN ► M3 od 2710 19 43 do 2710 19 48 i od 2710 20 11 do 2710 20 19 ◄	21
Kerozin (u eurima za 1 000 l) oznake KN 2710 19 21 i 2710 19 25	21
LPG – tekući naftni plin (u eurima za 1 000 kg) oznake KN 2711 12 11 do 2711 19 00	41
Prirodni plin (u eurima za gigadžul bruto toplinske vrijednosti) oznake KN 2711 11 00 i 2711 21 00	0,3

▼B

Tablica C. — Najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na goriva za ogrjev i električnu energiju

	Poslovna primjena	Neposlovna primjena
Plinsko ulje (u eurima za 1 000 l) oznake KN ► M3 od 2710 19 43 do 2710 19 48 i od 2710 20 11 do 2710 20 19 ◀	21	21
Teško loživo ulje (u eurima za 1 000 kg) oznake KN ► M3 od 2710 19 62 do 2710 19 68 i od 2710 20 31 do 2710 20 39 ◀	15	15
Kerozin (u eurima za 1 000 l) oznake KN 2710 19 21 i 2710 19 25	0	0
LPG – tekući naftni plin (u eurima za 1 000 kg) oznake KN 2711 12 11 do 2711 19 00	0	0
Prirodni plin (u eurima za gigadžul bruto toplinske vrijednosti) oznake KN 2711 11 00 i 2711 21 00	0,15	0,3
Ugljen i koks (u eurima za gigadžul bruto toplinske vrijednosti) oznake KN 2701, 2702 i 2704	0,15	0,3
Električna energija (u eurima za MWh) oznaka KN 2716	0,5	1,0

PRILOG II.

Snižene stope poreza i oslobađanja od takvog oporezivanja, kako je navedeno u članku 18. stavku 1.

1. BELGIJA:

- za tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za zračnu navigaciju, osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za navigaciju privatnih plovila za rekreaciju,
- za sniženje stopa trošarina na teško loživo ulje radi poticanja korištenja ekološki prihvatljivijih goriva. Takvo je sniženje izričito povezano sa sadržajem sumpora, a snižena stopa ni u kom slučaju ne smije pasti ispod 6,5 eura po toni,
- za otpadna ulja koja se ponovno koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovna uporaba podložna porezu,
- za diferencirane stope trošarina na niskosumporni (50 ppm — dijelova na milijun) i niskoaromatski (35 %) bezolovni benzin,
- za diferencirane stope trošarina na niskosumporni (50 ppm — dijelova na milijun) dizel.

2. DANSKA:

- za diferencirane stope trošarina, od 1. veljače 2002. do 31. siječnja 2008., na teško loživo ulje i loživo ulje, koja koriste poduzeća — veliki potrošači energije za proizvodnju toplinske energije ili tople vode. Najveći iznos dopuštenog diferenciranja trošarine smije biti 0,0095 eura po kg na teško loživo ulje i 0,008 eura po litri za loživo ulje. Sniženje trošarina mora biti u skladu s uvjetima ove Direktive, a pogotovo najnižih stopa,
- za sniženje stope trošarine na dizel, kao poticaj za korištenje ekološki prihvatljivijih goriva, pod uvjetom da su takvi poticaji povezani s utvrđenim tehničkim svojstvima uključujući specifičnu težinu, sadržaj sumpora, točku destilacije, oktanski broj i indeks, te pod uvjetom da su te stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi,
- za primjenu diferenciranih stopa trošarina za benzin koji distribuiraju benzinske crpke opremljene sustavom povratnog vođenja benzinskih para i za benzin koji isporučuju ostale benzinske crpke, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama trošarina,
- za diferencirane stope trošarina na benzin, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim razinama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za diferencirane stope trošarina na plinsko ulje, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim razinama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,

▼B

- za djelomičan povrat poreza komercijalnom sektoru, pod uvjetom da su dotični porezi u skladu s pravom Zajednice i pod uvjetom da iznos naplaćenog poreza i nerefundiranog poreza ni u koje vrijeme nije ispod najnižih stopa poreza ili kontrolnih naknada za mineralna ulja, kako je predviđeno pravom Zajednice,
  - za zračnu navigaciju, osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
  - za primjenu snižene stope trošarina od najviše DKK 0,03 po litri benzina koji distribuiraju benzinske crpke sa strožim standardima opremljenosti i kojih je način rada usmjeren smanjenju izlivanja metil-tetra-butil-etera u podzemne vode, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama trošarina.
3. NJEMAČKA:
- za diferencirane stope trošarina na goriva s najvećim sadržajem sumpora od 10 ppm od 1. siječnja 2003. do 31. prosinca 2005.,
  - za korištenje otpadnih ugljikovodičnih plinova kao goriva za ogrjev,
  - za diferencirane stope trošarina na mineralna ulja koja se koriste kao gorivo u vozilima lokalnoga javnog putničkog prijevoza, pod uvjetom da su u skladu s obvezama predviđenima u Direktivi 92/82/EEZ,
  - za uzorke mineralnih ulja namijenjenih za analize, pokusnu proizvodnju ili za druge znanstvene potrebe,
  - za diferenciranu stopu trošarina na ulja za loženje koja se koriste u prerađivačkoj industriji, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi,
  - za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja i kad je ponovno korištenje podložno porezu.
4. GRČKA:
- za potrebe nacionalnih oružanih snaga,
  - za davanje olakšica od trošarina na mineralna ulja kao goriva namijenjena uporabi za pogon službenih vozila ministarstva predsjedništva nacionalnih policijskih snaga,
  - za vozila lokalnoga javnog putničkog prijevoza,
  - za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
  - za LPG i metan koji se upotrebljavaju za industrijske potrebe.
5. ŠPANJOLSKA:
- za tekući naftni plin (LPG) koji se koristi kao gorivo u vozilima lokalnoga javnog putničkog prijevoza,
  - za LPG koji se koristi kao gorivo u taksijima,

▼B

- za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
  - za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja i kad je ponovno korištenje podložno porezu.
6. FRANCUSKA:
- za različite stope poreza na dizel koji se koristi u komercijalnim vozilima, koje ne mogu biti niže od 380 eura za 1 000 l od 1. ožujka 2003. do 1. siječnja 2005.,
  - u okviru provođenja određenih politika s ciljem da se pomogne područjima koja su izložena smanjenju broja stanovnika,
  - za potrošnju na otoku Korzici, pod uvjetom da snižene stope poreza uvijek poštuju najniže stope utvrđene pravom Zajednice,
  - za diferencirane stope trošarina na nova goriva sastavljena od emulzije vode i antifrizu/dizela, stabilizirane tenzidima (surfaktantima), pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama trošarina,
  - za diferencirane stope trošarina na visokootanski bezolovni benzin koji sadrži aditiv na bazi kalija, kojim se poboljšava otpornost na pregrijavanje ventila (ili koji drugi dodatak s istovjetnim učinkom),
  - za goriva koja se koriste u taksijima, uz ograničenu godišnju kvotu,
  - za oslobođenje od trošarina za plinove koji se koriste kao gorivo u javnom prijevozu, podložno godišnjim kvotama,
  - za oslobođenje od trošarina na plinove koji se koriste kao pogonska goriva u vozilima za skupljanje otpada na plinski pogon,
  - za sniženje stope poreza na teško loživo ulje kao poticaj za korištenje ekološki prihvatljivijih goriva; to sniženje mora biti izričito povezano sa sadržajem sumpora, a stopa poreza kojom se tereti teško loživo ulje mora se podudarati s najnižom stopom poreza na teško ulje, kako je utvrđeno pravom Zajednice,
  - za oslobođenje teškog ulja koje se koristi u proizvodnji aluminij-oksida u regiji Gardanne,
  - za zračnu navigaciju, osim one koja je obuhvaćena člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
  - za benzin koji se isporučuje u lukama Korzike privatnim plovilima za rekreaciju,
  - za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu,
  - za vozila lokalnoga javnog putničkog prijevoza do 31. prosinca 2005.,

▼B

- za odobravanje dozvola za primjenu diferenciranih stopa trošarina na mješavinu goriva „benzina/derivata etilnog alkohola, čija je alkoholna komponenta poljoprivrednog porijekla” i za primjenu diferencirane stope trošarine na mješavinu goriva „dizel/estera biljnih ulja”. Da bi odobrila sniženje trošarine na mješavine koje sadrže estere biljnih ulja i derivate etilnog alkohola, koje se koriste kao gorivo u smislu ove Direktive, francuske državne vlasti moraju najkasnije do 31. prosinca 2003. izdati potrebne dozvole subjektima koji proizvode biološko gorivo. Dozvole će vrijediti najviše šest godina od datuma izdavanja. Sniženje navedeno u dozvoli može se primjenjivati od 1. siječnja 2004. do datuma prestanka važenja dozvole. Sniženja trošarina ne smiju biti veća od 35,06 eura/hl ili 396,64 eura/t za estere biljnih ulja i 50,23 eura/hl ili 297,35 eura/t za derivate etilnog alkohola, koji se koriste u spomenutim mješavinama. Sniženja trošarina će se prilagođavati, uzimajući u obzir promjene cijena sirovina, radi izbjegavanja pretjeranih nadoknada za dodatne troškove u vezi s proizvodnjom biogoriva. Odluka se primjenjuje s pravnim učinkom od 1. studenoga 1997. Prestaje važiti 31. prosinca 2003.,

  - za izdavanje dozvola za primjenu diferencirane stope trošarine na mješavinu „gorivo za ogrjev za domaćinstvo/estere biljnih ulja”. Da bi odobrila sniženje trošarine na mješavine koje sadrže estere biljnih ulja, koje se koriste kao gorivo u smislu ove Direktive, francuske državne vlasti moraju najkasnije do 31. prosinca 2003. izdati potrebne dozvole subjektima koji proizvode biološko gorivo. Dozvole će vrijediti najviše šest godina od datuma izdavanja. Sniženje navedeno u dozvoli može se primjenjivati od 1. siječnja 2004. do datuma prestanka važenja dozvole i ne može se produljiti. Sniženja trošarina ne smiju biti veća od 35,06 eura/hl ili 396,64 eura/t za estere biljnih ulja koja se koriste u spomenutim mješavinama. Sniženja trošarina će se prilagođavati, uzimajući u obzir promjene cijena sirovina, radi izbjegavanja pretjeranih nadoknada za dodatne troškove u vezi s proizvodnjom bio-goriva. Odluka se primjenjuje s pravnim učinkom od 1. studenoga 1997. Prestaje važiti 31. prosinca 2003.
7. IRSKA:
- za LPG, prirodni plin i metan koji se koriste kao pogonsko gorivo,

  - u motornim vozilima koja koriste invalidi,

  - za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,

  - za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin, koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,

  - za diferencirane stope trošarina na dizel s niskim sadržajem sumpora,

  - za proizvodnju aluminij-oksida u regiji Shannon,

  - za zračnu navigaciju, osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,

  - za navigaciju privatnih plovila za rekreaciju,

  - za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

▼B

8. ITALIJA:

- za diferencirane stope trošarine na mješavine koje se koriste kao pogonsko gorivo, sa sadržajem 5 % ili 25 % biodizela, do 30. lipnja 2004. Sniženje trošarine ne može biti veće od iznosa trošarine koja je plativa na masu biogoriva koju sadrži proizvod koji zadovoljava uvjete za sniženje. Sniženje trošarine će se prilagođavati, uzimajući u obzir promjene cijena sirovina, radi izbjegavanja pretjeranih nadoknada za dodatne troškove u vezi s proizvodnjom bio-goriva,
- za sniženje stope trošarine na gorivo koje koriste cestovni prijevoznici, koja ne može biti ispod 370 eura na 1 000 l, od 1. siječnja 2004. do 1. siječnja 2005.,
- za otpadne ugljikovodične plinove koji se koriste kao gorivo,
- za sniženu stopu trošarine na emulzije voda/dizel i voda/teško loživo ulje od 1. listopada 2000. do 31. prosinca 2005., pod uvjetom da je snižena stopa u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama trošarina,
- za metan koji se koristi kao gorivo u motornim vozilima,
- za nacionalne oružane snage,
- za vozila prve pomoći,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za gorivo koje se koristi u taksijima,
- u nekim naročito nepovoljnim zemljopisnim područjima, za snižene stope trošarine na gorivo za domaćinstva i tekući plin koji se koristi za grijanje i distribuira kroz cjevovode u tim područjima, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, posebno s najnižim stopama trošarine,
- za potrošnju u regijama Val d'Aosta i Gorizia,
- za sniženje stope trošarine na benzin koji se troši na području Friuli-Venezia Giulia, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, posebno s najnižim stopama trošarine,
- za sniženje stope trošarine na mineralna ulja koja se troše u regijama Udine i Trst, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi,
- za oslobođenje od trošarine na mineralna ulja za proizvodnju aluminij-oksida na Sardiniji,
- za sniženje stope trošarine na loživo ulje, za proizvodnju pare, i na plinsko ulje koje se koristi u pećima za sušenje i „aktiviranje” molekularnih sita u Reggio di Calabria, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi,
- za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

▼B

9. LUKSEMBURG:

- za tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za sniženje stope poreza na teško ulje kao poticaj za korištenje ekološki prihvatljivijih goriva. Takvo sniženje mora biti izričito povezano sa sadržajem sumpora, a ni u kom slučaju snižena stopa ne može biti ispod EUR 6,5 po toni,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

10. NIZOZEMSKA:

- za tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan,
- za uzorke mineralnih ulja namijenjenih za analize, pokusnu proizvodnju ili za ostale znanstvene potrebe,
- za uporabu u nacionalnim oružanim snagama,
- za primjenu diferenciranih stopa trošarine na LPG koji se koristi kao gorivo u javnom prijevozu,
- za diferencirane stope trošarine na LPG koji se koristi kao gorivo pri skupljanju otpada, čišćenju kanalizacije i u vozilima za čišćenje ulica,
- za diferencirane stope trošarine na dizel s niskim sadržajem sumpora (50 ppm – dijelova na milijun) do 31. prosinca 2004.,
- za diferencirane stope trošarine na benzin s niskim sadržajem sumpora (50 ppm – dijelova na milijun) do 31. prosinca 2004.

11. AUSTRIJA:

- za prirodni plin i metan,
- za tekući naftni plin (LPG) koji se koristi kao gorivo za vozila javnog prijevoza,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

12. PORTUGAL:

- za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin, koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim stopama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
- za oslobođenje od trošarina na tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan koji se koriste kao gorivo u lokalnom javnom putničkom prijevozu,
- za sniženje stope trošarine na loživo ulje koje se troši na području Madeire; to sniženje ne smije biti iznad iznosa dodatnih troškova koji nastaju zbog prijevoza goriva u tu regiju,

▼B

- za sniženje stope poreza na teška goriva kao poticaj za korištenje ekološki prihvatljivijih goriva; to sniženje mora biti izričito povezano sa sadržajem sumpora, a stopa poreza kojom se tereti teško ulje mora se podudarati s najnižom stopom poreza na teško ulje, kako je utvrđeno pravom Zajednice,
  - za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
  - za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.
13. FINSKA:
- za prirodni plin koji se koristi kao gorivo,
  - za oslobođenje od trošarine na metan i tekući naftni plin za sve potrebe,
  - za snižene stope trošarina na dizelsko gorivo i loživo ulje, pod uvjetom da su stope u skladu obvezama utvrđenim u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim razinama oporezivanja propisanim člancima od 7. do 9.;
  - za snižene stope trošarina na reformulirani bezolovni i olovni benzin, pod uvjetom da su stope u skladu obvezama utvrđenim u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim razinama oporezivanja propisanim njezinim člankom 7.;
  - za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive;
  - za navigaciju privatnih plovila za rekreaciju,
  - za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.
14. ŠVEDSKA:
- za snižene stope poreza na dizel u skladu s ekološkim klasifikacijama,
  - za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim stopama trošarina,
  - za diferenciranu stopu poreza na energiju na alkilatni benzin za dvotaktne motore, do 30. lipnja 2008., pod uvjetom da je ukupna trošarina koja se tereti u skladu s uvjetima ove Direktive,
  - za oslobođenje od trošarine za biološki proizvedeni metan i ostale otpadne plinove,
  - za sniženu stopu trošarine na mineralna ulja koja se koriste za industrijske potrebe, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi,

▼B

- za sniženu stopu trošarine na mineralna ulja koja se koriste za industrijske potrebe, uz uvođenje stope koja je niža od standardne stope i snižene stope za velike potrošače energije, pod uvjetom da su te stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi i ne uzrokuju narušavanje tržišnog natjecanja,
- za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive.

15. UJEDINJENA KRALJEVINA:

- za diferencirane stope trošarine za pogonsko gorivo u cestovnom prometu koje sadrži biodizel, te biodizel koji se čist koristi kao pogonsko gorivo u cestovnom prometu, do 31. ožujka 2007. Najniže stope Zajednice moraju se poštovati i ne smije biti pretjeranih nadoknada za posebne troškove proizvodnje biogoriva,
- za tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan koji se koriste kao pogonsko gorivo,
- za snižene stope trošarine na dizel, kao poticaj za uporabu ekološki prihvatljivijih goriva,
- za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim stopama oporezivanja utvrđenim njezinim člankom 7.,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za diferenciranu stopu trošarine na emulzije voda/dizel, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama koje su previđene u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim stopama trošarine,
- za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za navigaciju privatnih plovila za rekreaciju,
- za otpadna ulja koja se ponovno koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

▼ M1

PRILOG III.

Snižene stope oporezivanja i oslobođenja od takvih oporezivanja navedeni u članku 18.a stavku 1.:

1. Latvija

— za energente i električnu energiju koja se upotrebljava u lokalnim javnim putničkim prijevoznim vozilima;

2. Litva

— za ugljen, koks i lignit do 1. siječnja 2007.,

— za prirodni plin i električnu energiju do 1. siječnja 2010.,

— za *orimulziju* koja se upotrebljava za druge namjene osim za proizvodnju električne energije ili grijanje do 1. siječnja 2010.;

3. Mađarska

— za ugljen i koks do 1. siječnja 2009.;

4. Malta

— za plovidbu privatnim plovilima za rekreaciju,

— za zračnu plovidbu, osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) Direktive 2003/96/EZ:

5. Poljska

— za gorivo za zrakoplove i goriva za motore s turbo izgaranjem i motorna ulja za motore zrakoplova, koje prodaje proizvođač tih goriva po nalogu ministra obrane ili nadležnog ministra unutarnjih poslova, za potrebe zrakoplovne industrije ili agencije za materijalne rezerve kako bi dopunila državne rezerve ili organizacijske jedinice zdravstvenog zrakoplovstva za potrebe tih jedinica,

— plinsko ulje za brodske motore i motore za pomorsku tehnologiju i motorna ulja za brodske motore i za pomorsku tehnologiju, koje prodaje proizvođač tih goriva po nalogu agencije za rezerve kako bi dopunila državne rezerve ili po nalogu ministra obrane za upotrebu u mornarici ili po nalogu nadležnog ministra unutarnjih poslova za upotrebu u pomorskoj tehnologiji,

— gorivo za zrakoplove i gorivo za motore s turbo izgaranjem i plinsko ulje za brodske motore i motore za pomorsku tehnologiju i ulja za motore zrakoplova, brodske motore i motore za pomorsku tehnologiju koje agencija za rezerve prodaje po nalogu ministra obrane ili nadležnog ministra unutarnjih poslova.